

25.6.2026

 VN/26873/2024
 VN/26873/2024-VM-40

Valtiovarainministeriön lausunto naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin (NKV-direktiivi) täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä. NKV-direktiivin 29 artikla sisältää viittauksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 (esteettömyysdirektiivi) liitteessä I vahvistettuihin sähköisiä viestintäpalveluja koskeviin esteettömyysvaatimuksiin. Esteettömyysdirektiivi on pantu kansallisesti täytäntöön useassa säädöksessä, muun muassa digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (306/2019, digipalvelulaki), joka kuuluu valtiovarainministeriön toimialaan. Valtiovarainministeriö katsoo tarpeelliseksi lausua oikeusministeriölle tästä näkökulmasta. Muilta osin valtiovarainministeriöllä ei ole lausuttavaa työryhmämietinnöstä.

NKV-direktiivin 29 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla on ympärivuorokautisesti ja viikon jokaisena päivänä käytettävissä olevia, valtakunnallisia ja maksuttomia auttavia puhelimia, jotka tarjoavat uhreille tietoa ja neuvontaa. Jäsenvaltioita kehoitetaan tarjoamaan auttavia puhelimia myös muun suojatun ja saavutettavan TVT:n, mukaan lukien verkkosovellukset, avulla. Artiklan 2 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitetut palvelut ovat vammaisten loppukäyttäjien saavutettavissa, muun muassa tarjoamalla tukea helposti ymmärrettävällä kielellä. Kohdan mukaan näiden palvelujen on oltava esteettömiä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 liitteessä I vahvistettujen sähköisten viestintäpalvelujen esteettömyysvaatimusten mukaisesti.

Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan NKV-direktiivin 29 artiklan 2 kohta koskee kaikkia 29 artiklan 1 kohdan perusteella tarjottavia palveluja. Näin ollen sekä puhelinpalvelujen että muun tieto- ja viestintäteknologian, mukaan lukien verkkosovellukset, avulla tarjottavien auttavien puhelien tulisi täyttää esteettömyysdirektiivin liitteessä I vahvistetut sähköisiä viestintäpalveluja koskevat esteettömyysvaatimukset.

Esteettömyysdirektiivin soveltamisala on rajattu direktiivin 2 artiklassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja palveluihin. Direktiivin 3 artiklan määritelmien perusteella palvelulla tarkoitetaan palvelua sellaisena kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY (27) 4 artiklan 1 alakohdassa, eli lähtökohtaisesti itsenäisenä ammatinharjoittajana suoritettavaa taloudellista toimintaa, josta yleensä saadaan korvaus. Lisäksi esteettömyysdirektiivin soveltamisala on rajattu esteettömyysdirektiivin 2 artiklassa kuluttajille tarjottaviin palveluihin. Jo näillä perusteilla valtiovarainministeriö katsoo, etteivät esteettömyysdirektiivin liitteen I sisältämät sähköisiä viestintäpalveluja koskevat

Postiosoite
 Postadress
 Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
 Besöksadress
 Office

Puhelin
 Telefon
 Telephone

Faksi
 Fax
 Fax

s-posti, internet
 e-post, internet
 e-mail, internet

esteettömyysvaatimukset tulisi sellaisenaan suoraan sovellettaviksi NKV-direktiivin 29 artiklan 1 kohdan mukaisesti auttaviin puhelimiin. Lisäksi NKV-direktiivin 29 artiklan 2 kohdan sisältämä nimenomainen viittaus esteettömyysdirektiiviin tukee tulkintaa, jonka mukaan kohdalla on tarkoitus varmistaa esteettömyysvaatimusten soveltuminen myös sellaisiin palveluihin, jotka eivät muuten kuuluisi näiden vaatimusten piiriin.

NKV-direktiivin 29 artiklan 2 kohdassa viitataan esteettömyysdirektiivin liitteessä I vahvistettuihin sähköisiä viestintäpalveluja koskeviin esteettömyysvaatimuksiin. Näillä vaatimuksilla tarkoitetaan erityisesti esteettömyysdirektiivin liitteen I jaksoon III sisältyviä yleisiä esteettömyysvaatimuksia sekä jakson IV a kohtaan sisältyviä sähköisiä viestintäpalveluja koskevia lisävaatimuksia.

Esteettömyysdirektiivi on pantu kansallisesti täytäntöön niin, että siltä osin kuin sähköisissä viestintäpalveluissa katsotaan olevan kyse digitaalisista palveluista, eli verkkosivustoista tai mobiilisovelluksista, palvelut kuuluvat digipalvelulain soveltamisalaan. Esteettömyysdirektiivin liitteen I jakson III ja jakson IV a kohdan sisältämät vaatimukset sisältyvät digipalvelulakiin, josta viitataan tietyn osin sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin (SVPL, 917/2014). Siltä osin, kun sähköisissä viestintäpalveluissa ei ole kyse digitaalisista palveluista, ne kuuluvat SVPL:n soveltamisalaan, joka sisältää vastaavasti edellä mainitut esteettömyysdirektiivin liitteen I vaatimukset.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että työryhmämietinnössä on kuvattu Nollalinjan verkkosivujen saavutettavuutta (s. 132). Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan Nollalinjan verkkosivut kuuluvat digipalvelulakiin sisältyvien saavutettavuusvaatimusten piiriin. Digipalvelulakiin sisältyvät saavutettavuusvaatimukset perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2016/2102 (saavutettavuusdirektiivi), joka on pantu kansallisesti täytäntöön digipalvelulailla. Esteettömyysdirektiivin liitteen I jaksoon III sisältyvät yleiset esteettömyysvaatimukset ovat osittain vastaavia saavutettavuusdirektiiviin ja digipalvelulakiin sisältyvien saavutettavuusvaatimusten kanssa. Saavutettavuusvaatimukset eivät kuitenkaan sisällä esimerkiksi esteettömyysdirektiivin liitteen I jakson III b kohtaan sisältyvää vaatimusta tai jakson IV a kohtaan kuuluvia sähköisiä viestintäpalveluja koskevia lisävaatimuksia.

Koska NKV-direktiivin 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut palvelut eivät valtiovarainministeriön käsityksen mukaan kaikilta osin kuulu esteettömyysdirektiivin ja tämän perusteella säädetyn kansallisen lainsäädännön soveltamisalaan, valtiovarainministeriö pitää tarpeellisena, että NKV-direktiivin 29 artiklan 2 kohdan kansallista täytäntöönpanoa arvioidaan tarkemmin jatkovalmistelussa. Kansallisesta täytäntöönpanosta voisi huolehtia esimerkiksi lisäämällä kansalliseen lainsäädäntöön tarvittavat viittaus-säännökset digipalvelulakiin ja SVPL:iin. Tässä yhteydessä olisi huolehdittava myös siitä, että myös esteettömyysvaatimuksiin liittyvät muut keskeiset säännökset tulisivat sovellettaviksi. Esteettömyysvaatimuksilla tulisi esimerkiksi olla niiden noudattamista valvova taho ja palvelujen käyttäjillä olisi oltava oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle palveluntarjoajasta, joka ei noudata esteettömyysvaatimuksia.

Tietohallintoneuvos, yksikön päällikkö Katja Väänänen

Erityisasiantuntija Elina Takamäki

Jakelu OM Oikeusministeriö

Tiedoksi VM JulkICT Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniinen osasto, Jarkko Levasma
VM JulkICT Digitalisaatio, Markus Rahkola

VN/26873/2024-VM-40

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: